

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-03-24 Nr. (4.5-82)-3-1072

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.750 IR 6.751 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TURIZMO ĮSTATYMO NR. VIII-667 2 IR 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija teikia Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.750 ir 6.751 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai).

I. Sprendžiama problema	<p>Įstatymų projektų tikslas – išplėsti kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo taikymą – įtraukti nuostatas dėl kupono, kuris būtų išduodamas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas sąlygas. Įstatymo įgyvendinamuoju teisės aktu būtų nustatyta, kad kuponas būtų siūlomas turistui esant ypatingoms aplinkybėms, pvz., karo mobilizacijos, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ar nepaprastosios padėties metu, kai organizuotos turistinės kelionės vykdymas tampa negalimas. Turistui nesutikus su pasiūlymu priimti kuponą, kelionių organizatorius privalėtų grąžinti turisto sumokėtus pinigus už organizuotą turistinę kelionę.</p> <p>Įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ paskelbė valstybės lygio ekstremaliąją situaciją dėl koronaviruso (COVID-9) grėsmės. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovas, 2020 m. kovo 12 d. priėmė sprendimą „Dėl koronaviruso (COVID-19) valdymo priemonių“ Nr. V-344, kuriuo visiems Lietuvos Respublikos piliečiams rekomendavo nutraukti ir atidėti visas keliones ir iki 2020 m. balandžio 14 d. nevykti į visas užsienio valstybes; taip pat 2020 m. kovo 13 d. priėmė sprendimą Nr. V-367 „Dėl Sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. kovo 12 d. sprendimo Nr. V-344 „Dėl koronaviruso (COVID-19) valdymo priemonių“ pakeitimo“, kuriuo įpareigojo Lietuvos Respublikos piliečius nutraukti keliones į koronaviruso paveiktas valstybes ir teritorijas. Tą pačią dieną rekomendaciją bent mėnesį nevykti į užsienio valstybes paskelbė ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. kovo 14 d. priėmė nutarimą Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“, kuriuo uždraudė Lietuvos Respublikos piliečiams išvykti iš Lietuvos Respublikos, išskyrus atvejus, kai jie grįžta į savo nuolatinę</p>
-------------------------	--

	<p>gyvenamąją vietą, vyksta į savo darbo vietą, yra ekipažų ir įgulų nariai, kurie dirba tarptautinius komercinius vežimus vykdančiose Lietuvos įmonėse ar vykdo komercinius tarptautinius visų rūšių vežimus visų rūšių transporto priemonėmis, taip pat Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vadovo ar jo įgalioto asmens leidimu.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, Lietuvos Respublikos kelionių organizatoriai nedelsdami atšaukė visas 2020 m. kovo 13–2020 m. balandžio 14 dienomis suplanuotas organizuojamas turistines keliones, taip pat, įgyvendindami nurodymus nedelsiant nutraukti keliones, savo lėšomis pargabeno turistus iš paveiktų valstybių ir teritorijų nepriklausomai nuo kelionės paketų pasibaigimo datų.</p> <p>Lietuvos Respublikos kelionių organizatoriai dėl paskelbto karantino nebegali vykdyti turistinių kelionių sutarčių. Turistai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.751 straipsnio nuostatomis, reikalauja grąžinti už keliones sumokėtus pinigus.</p> <p>Abiem sutarties šalims: ir kelionių organizatoriams, ir turistams – kyla sunkumų. Kelionių organizatoriams yra rimtų finansinių ir administravimo iššūkių, kadangi didžioji turistų dalis reikalauja grąžinti už keliones sumokėtus pinigus, kurie kelionių organizatorių jau yra sumokėti faktiniams paslaugų teikėjams: apgyvendinimo, transporto ar kitiems paslaugų teikėjams (toliau – paslaugų teikėjai). Paslaugų teikėjai, motyvuodami koronaviruso (COVID-19) pandemija, šių sumų kelionių organizatoriams negrąžina ir dažnu atveju reikalauja, kad paslaugos būtų atidėtos vėlesniam laikotarpiui. Todėl kelionių organizatoriai negali vykdyti Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytos prievolės per 14 dienų sugrąžintos pinigų turistams. Situaciją iš esmės sunkina ir tai, kad yra ženkliai kritusi kelionių pardavimo paklausa (jos beveik nėra), kelionių organizatoriai patyrė papildomų nuostolių dėl repatrijavimo, todėl visam turizmo sektoriui trūksta apyvartinių lėšų. Pinigų grąžinimas turistams gali sukelti kelionių organizatorių bankrotų bangą.</p> <p>Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos duomenimis, šiandien kelionių organizatorių prievolių užtikrinimas (nuo jų nemokumo ar bankroto) sudaro 30 mln. eurų. 38 proc. sudaro draudikų draudimo polisai, 62 proc. – bankų finansinės garantijos. Bendras kelionių organizatorių skaičius yra 252, iš jų 116 užsiima išvykstamuoju turizmu, 40 – vietiniu turizmu, 96 – tik atvykstamuoju turizmu.</p> <p>Turistai siekia kuo greičiau susigrąžinti įmokas už nesuteiktas paslaugas, gauti kompensacijas arba būti tikri, kad išvyks į suplanuotą kelionę vėliau. Kelionių organizatoriai, negalėdami grąžinti pinigų, siūlo turistams alternatyvą – keisti kelionės datas į vėlesnes.</p>
II. Sprendimo priemonės	<p>Atsižvelgdami į susidariusią situaciją, teikiame Įstatymų projektus, kuriais siūloma sušvelninti susidariusią padėtį, ir, atsižvelgiant į Europos Komisijos siūlymus, įdiegti kuponus. Kupono išdavimo, keitimo, atsisakymo, galiojimo sąlygos būtų apibrėžtos Kelionių organizatoriaus ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 756.</p>
III. Sprendimo įgyvendinimo kaštai	<p>Įstatymų projektuose siūlomoms nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.</p>

IV. Nauda visuomenei ir rezultatas	Priėmus Įstatymų projektus, bus užtikrintos turistų teisės ir išvengta galimų kelionių organizatorių bankrotų.
------------------------------------	--

Išsamesni siūlomų įstatymų pakeitimų paaiškinimai pateikti aiškinamajame rašte.

Atsižvelgiant į Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktą, teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, kadangi Įstatymų projektais nenumatoma iš esmės keisti teisinio reguliavimo.

Įstatymų projektai dėl būtinybės priimti Įstatymų projektus ypatingos skubos tvarka nebuvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, kur suinteresuotos institucijos ir visuomenė galėjo teikti pastabų ir pasiūlymų.

Įstatymų projektai darbo tvarka derinti su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos draudikų asociacija, Lietuvos Respublikos turizmo rūmais.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.

Įstatymų projektus parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Turizmo politikos skyriaus vyriausiosios specialistės Kristina Bavejan (tel. 8 706 64 771, el. p. Kristina.Bavejan@eimin.lt) ir Lidija Bajarūnienė (tel. 8 706 64 771, el. p. Lidija.Bajrunien@eimin.lt), ekonomikos ir inovacijų viceministras Elėjus Čivilis (tel. 8 706 64 871, el. p. Elėjus.Civilis@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 4 lapai.
2. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 4 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.750 ir 6.751 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

Energetikos ministras, laikinai einantis
ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas

Žygimantas Vaičiūnas

L. Bajarūnienė, tel. 8 706 64 771, el. p. Lidija.Bajruniene@eimin.lt